

[Inger Stilling Pedersen]

»Vil ministeren overveje at indføre en ordning, hvorefter der gives en særlig talsmand til truede børn, der er i fare for at blive anbragt uden for hjemmet, eller som man overvejer at iværksætte foranstaltninger over for efter bistandslovens § 33?«

Skriftlig begrundelse

Under forberedelsen af sager om forebyggelse af anbringelse af truede børn uden for hjemmet eller under en anbringelsessag er det meget vigtigt, at alle parter er opmærksomme på barnets velfærd og på, hvilke foranstaltninger der på såvel kort som lang sigt vil gavne barnet bedst. Barnet må ikke ende som en brik i de voksnes spil omkring det. Dette kan lettest undgås, hvis barnet får sin egen talsmand, som kan fremføre de synspunkter, der alene taler for barnets velfærd uden hensyn til de voksnes konflikter i øvrigt. Børn fra 6-års-alderen skal kunne udtale sig til talsmanden om deres opfattelse af situationen og om deres forslag og ønsker til, hvordan problemerne kan løses. Der skal i meget høj grad tages hensyn hertil.

Louisesagen ville formentlig have fået et andet forløb, hvis Louise selv havde haft mulighed for at udtrykke sine ønsker over for en talsmand, der var uafhængig af de øvrige parter i sagen: den offentlige forvaltning, faderen og bedsteforældrene.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Spørgsmålet er rejst på baggrund af nogle af den sidste tids sager, bl.a. Louisesagen. Det viser sig nemlig, at barnet ofte kommer i klemme mellem to voksne instanser – på den ene side forældre, evt. bedsteforældre, på den anden side myndighederne – og begge parter siger, at de varetager barnets tarv; barnet er faktisk en katebold mellem de to instanser.

Derfor mener jeg, det må være rimeligt, at barnet får sin egen advokat, hvad der ikke skal forstås som juridisk advokat, men som talsmand eller talskvinde, som i særlig grad lytter til barnet og fremfører barnets synspunkter.

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvordan ministeren stiller sig til dette.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jeg er glad for, at spørgsmålet kommer op. Her er der jo tale om; at vi skal se på retssikkerheden i sager om fjernelse af børn.

Fra det såkaldte Graversenudvalg, der afgav betænkning i oktober 1990, foreligger der en række forslag om forbedrede regler, der bl.a. også giver barnet eller den unge en mere central placering i sager om f.eks. anbringelse uden for hjemmet. Man har også diskuteret spørgsmålet om en selvstændig talsmandsordning for barnet og om at give barnet en selvstændig stilling som part. Som bekendt er Graversenudvalgets rapport udsendt til en bred kreds, for at den kan blive debatteret blandt politikere og fagfolk, inden der fremsættes forslag her i Folketinget. Jeg lægger stor vægt på, at vi når frem til nogle regler, som tager hensyn til barnets situation, men som også tilgodeser behovet i sin helhed.

Jeg vil ikke allerede nu lægge mig fast på, hvilken konklusion der skal drages af høringen, og jeg vil heller ikke nu tage stilling til, om en talsmandsordning som foreslået af spørgeren vil være en god idé. Jeg er derimod indstillet på, at alle de gode ideer, der er fremsat i betænkningen, og som fremkommer i høringssvarene, skal indgå i mine videre overvejelser. Det vil sige, at også spørgsmålet om en talsmandsordning vil blive overvejet.

Jeg finder det rigtigt, at vi foretager en samlet vurdering af betænkningens mange forslag, også fordi forbedret kvalitet i sagsbehandlingen og retssikkerhed hænger nøje sammen.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg takker for svaret og er meget glad for, at ministeren er positiv over for det. Jeg synes, at det, vi har været vidne til, ikke mindst i den sidste sag – uden at jeg skal gå ind i principperne i den – har vist, at det er barnet, der betaler prisen; og barnet har ikke nogen, som fremfører netop dets synspunkter.

Jeg mener også, det er meget vigtigt, at selv mindre børn bliver hørt. Mange børn føler, at man tager det fra dem, de holder af. Som ét barn sagde: Hvordan kan det være, I tager alt det fra mig, som jeg holder af og kan lide? Hvis barnet fik lov til at blive hørt om sine synspunkter på et meget tidligt tidspunkt, kunne man måske komme frem til, at tvangsfjernelser fik et bedre forløb.

Jeg er overbevist om, at mange børn tager skade ved den måde, det foregår på i dag. Så kan psykologer og psykiatere jo med rette sige, at barnet har taget skade og skal under behand-